

**LAIT JA LAKIESITYKSET
KESKEISET NOSTOT**

4.4.2018

Laki: Esitys EU:n yleistä tietosuoja-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 9/2018 vp)

Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Muutoksen kokoluokka (pieni, keskisuuri, suuri)	Muutoksen velvoittavuus /aikataulu	Keskeiset riskit ja huomiot
Rekisteröidyn oikeudet	Pieni	Velvoittava, 25.5.2018	Muutokset tietojärjestelmiin vähäiset, jos järjestelmätoimittajat ovat noudattaneet nykyistä lainsäädäntöä. Muutoksena mm. rekisteröidyn tiedonsaanti oikeus, oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen.
Rekisterinpitäjän velvollisuudet, osoitusvelvollisuuden vaatimukset	Keskisuuri	Velvoittava, 25.5.2018	Muutokset tietojärjestelmiin vähäiset. Suurin muutos velvollisuus dokumentoida tietoturvan/tietosuojan eteen tehdyt asiat. Rekisterinpitäjän pystyttävä osoittamaan tietosuojaperiaatteiden noudattaminen (sanktioitu). Hallinnolliset velvollisuudet lisääntyvät.
Sopimukset	Keskisuuri	Velvoittava, 25.5.2018	Hankinta- ja palvelusopimukset, rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän välinen sopimus.

Laki: Hallituksen esitys (HE 15/2017) eduskunnalle: Esitys maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Muutoksen kokoluokka (pieni, keskisuuri, suuri)	Muutoksen velvoittavuus /aikataulu	Keskeiset riskit ja huomiot
Rekisterinpitäjäyys kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille	Suuri	Velvoittava, 1.1.2020	Laki vielä hyväksymättä, toiminnan suunnittelu kesken ja päätökset odottavat lain voimaantuloa. Muutostekniskustannukset muodostavat merkittävän osan sosiaali- ja terveydenhuolto- ja maakuntauudistuksen muutostekniskustannuksista. Riskinä muutosten läpiviennin resursointi.
Tietohallinto ja ICT-palvelut, ICT-tukipalvelut, ICT-perustietotekniikkapalvelut	Suuri	Velvoittava, 1.1.2020	Toiminnan suunnittelu kesken ja päätökset odottavat lain voimaantuloa. Muutostekniskustannukset muodostavat merkittävän osan sosiaali- ja terveydenhuolto- ja maakuntauudistuksen muutostekniskustannuksista. Riskinä muutosten läpiviennin resursointi.
Toimialasidonnaiset tietojärjestelmäpalvelut	Suuri	Velvoittava, 1.1.2020	Toiminnan suunnittelu kesken ja päätökset odottavat lain voimaantuloa. Päivitys nykytoiminnallisuuteen. Riskinä muutosten läpiviennin resursointi.
Toimialariippumattomat tietojärjestelmäpalvelut	Suuri	Velvoittava, 1.1.2020	Toiminnan suunnittelu kesken ja päätökset odottavat lain voimaantuloa. Riskinä muutosten läpiviennin resursointi.
Integraatiopalvelut	Suuri	Velvoittava, 1.1.2020	Toiminnan suunnittelu kesken ja päätökset odottavat lain voimaantuloa. Riskinä muutosten läpiviennin resursointi.

Laki: Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista 571/2016

Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Muutoksen kokoluokka (pieni, keskisuuri, suuri)	Muutoksen velvoittavuus /aikataulu	Keskeiset riskit ja huomiot
Sähköisen asioinnin tukipalvelut: Palveluväylä (Suomi.fi-palveluväylä)	Pieni	Velvoittava, kun valmiudet olemassa	Tiedonvälityskanava, uusi rajapinta
Palvelunäkymät (Suomi.fi-verkkopalvelu)	Pieni	Velvoittava, kun valmiudet olemassa (1.7.2017)	Rekisteritietojen tuonti palvelunäkymään.
Palvelutietovaranto (Suomi.fi-palvelutietovaranto)	Keskisuuri	Velvoittava, kun valmiudet olemassa (1.7.2017)	Palvelujen kuvaaminen palvelutietovarantoon.
Tunnistaminen (vahvan tunnistamisen osalta) (Suomi.fi-tunnistus)	Pieni	Velvoittava, kun valmiudet olemassa (1.1.2018)	Luonnollisen henkilön tunnistuspalvelu ja verkkomaksamisen kokoamis- ja hallinnointipalvelu.
Viestinvälitys (Suomi.fi-viestit)	Pieni	Velvoittava, kun valmiudet olemassa (1.7.2017)	Viestinvälitys, jolla sähköisiä viestejä ja asiakirjoja voidaan antaa tiedoksi sähköisesti tai postitse.
Verkkomaksamisen palvelu (Suomi.fi-maksut)	Pieni	Velvoittava, kun valmiudet olemassa (1.1.2018)	Maksujen maksaminen asiointipalvelussa.
Asiointivaltuuspalvelu (Suomi.fi-valtuudet)	Pieni	Velvoittava, ei kiinnitetty takarajaa	Tarjoaa henkilön toimintakelpoisuutta ja toimivaltaa tai muuta tahdonilmaisua koskevan tiedon.

Laki: Laki julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta 10/2015 ja esitys laiksi pelastustoimen järjestämisestä

Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Muutoksen kokoluokka (pieni, keskisuuri, suuri)	Muutoksen velvoittavuus /aikataulu	Keskeiset riskit ja huomiot
TUVE-verkon käyttöönotto	Pieni	Velvoittava, kun valmiudet olemassa ja nykyiset sopimukset päättyneet	TUVE-verkon rahoitus jatkossa? Toistaiseksi ollut VM:n vastuulla, mutta ajatus on ollut veloittaa käytöstä.
Kenttäjohtamisen tietojärjestelmä, KEJO	Suuri	Velvoittava, kun valmiudet olemassa ja nykyiset sopimukset päättyneet	Lisäkustannuksia esim. kansallisten linjausten mukaisten ekg-defibrillaattorilaitteiden käyttöönotosta (DICOM ECG -standardi)
Hätäkeskusjärjestelmä, ERICA	Pieni	Velvoittava, kun valmiudet olemassa ja nykyiset sopimukset päättyneet	
Ensihoidon tietovaranto	Keskisuuri	Velvoittava, kun valmiudet olemassa ja nykyiset sopimukset päättyneet	
Pelastustoimen järjestämisvastuu	Suuri	Velvoittava, 1.1.2020 (käytännössä maakuntien aloittaessa)	
Pelastustoimen tuotantovastuu	Suuri	Velvoittava, 1.1.2020 (käytännössä maakuntien aloittaessa)	
Pelastustoimen omavalvontaohjelman järjestäminen	Keskisuuri	Velvoittava, 1.1.2020 (käytännössä maakuntien aloittaessa)	

Laki: Esitys laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (HE 47/2017 vp)

Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Muutoksen kokoluokka (pieni, keskisuuri, suuri)	Muutoksen velvoittavuus /aikataulu	Keskeiset riskit ja huomiot
Palveluiden ja palvelukokonaisuuden hallinta (toiminnanohjaus)	Suuri/keskisuuri	Velvoittava, 1.1.2019 alkaen (useita siirtymäaikoja)	
Palvelujen yhteensovittaminen: Järjestäjä ja lukuisa joukko tuottajia	Suuri/keskisuuri	Velvoittava, 1.1.2019 alkaen (useita siirtymäaikoja)	Helpompaa niillä, joilla on ollut käytössä tilaaja/tuottaja-malli
Suoran valinnan toiminnan organisointi ja keskitetyt tietojärjestelmäratkaisut	Suuri	Velvoittava, 1.1.2019 alkaen (useita siirtymäaikoja)	
Asiakassetelien ja henkilökohtaisen budjetin toiminnan organisointi ja keskitetyt/hajautetut tietojärjestelmäratkaisut	Keskisuuri	Velvoittava 1.7.2020	

Laki: Hallituksen esitys (HE 52/2017): Esitys laiksi sosiaali- ja terveystalouden tuottamisesta

Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Muutoksen kokoluokka (pieni, keskisuuri, suuri)	Muutoksen velvoittavuus /aikataulu	Keskeiset riskit ja huomiot
Palvelun tuottajan ja palveluyksiköiden rekisteröiminen	Keskisuuri	Laki tarkoitus tulla voimaan 1.1.2019 (julkisten toimijoiden rekisteröintipäätökset oltava tehtyinä viimeistään 31.12.2020)	<ul style="list-style-type: none"> Julkisten toimijoiden ei ole aiemmin tarvinnut rekisteröityä (tai hakea lupaa tai tehdä ilmoitusta) Valviralle tai AVI:lle sote-palvelutuotannosta Jatkossa samassa rekisterissä tulevat olemaan yksityiset ja julkiset palveluntuottajat kaikista kokoluokista
Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen	Pieni	1.1.2019	HUOM! THL:llä on "Kanta-palveluiden" omavalvontasuunnitelma ja Valviralla erikseen omavalvontasuunnitelma
Yhteisen palveluyksikön rekisteröinti	Pieni	Laki tarkoitus tulla voimaan 1.1.2019 (julkisten toimijoiden rekisteröintipäätökset oltava tehtyinä viimeistään 31.12.2020)	
Rekisterien muutokset ja poistot	Pieni	1.1.2019	

Laki: Hallituksen esitys (HE 159/2017): laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä

Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Muutoksen kokoluokka (pieni, keskisuuri, suuri)	Muutoksen velvoittavuus /aikataulu	Keskeiset riskit ja huomiot
Tietojen toissijaiskäytön oikeutus sote-toimijoille	Pieni	Ei velvoittava, käytännössä pakollinen	
Velvollisuus tietojohdantamiseen	Suuri	Velvoittava, ei kiinnitetty takarajaa	Rajapinnat kansallisiin palveluihin.
Velvollisuus tarjota tietoa	Keskisuuri	Velvoittava, ei kiinnitetty takarajaa	
Valtakunnallisten viranomaisten rekistereiden tiedonkeruu	Pieni	Velvoittava, ei kiinnitetty takarajaa	Erillistiedonkeruusta pyritään eroon, mutta tällä todennäköisesti on vaikutuksia kerättäviin tietosisältöihin, mutta keventää jälkikäteisraportoinnin tarvetta puolipitkällä (5 vuotta ->) aikavälillä

Laki: Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista 245/2015 ja Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain muuttamisesta

Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Muutoksen kokoluokka (pieni, keskisuuri, suuri)	Muutoksen velvoittavuus /aikataulu	Keskeiset riskit ja huomiot
Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen asiakassuunnitelma ja toteuttamiskertomus	Keskisuuri	Velvoittava: sovelletaan, kun organisaatio liittyy valtakunnalliseen sosiaalihuollon arkistoon, viimeistään 1.1.2021	Asia kesken asiakastietolain ja valinnanvapauslain myötä
Ilmoitusrekisteri	Pieni	Velvoittava: sovelletaan, kun organisaatio liittyy valtakunnalliseen sosiaalihuollon arkistoon, viimeistään 1.1.2021	Tätä on ehdotettu poistettavaksi uudessa asiakastietolaissa
Rekisterimerkinnän tekeminen toisen lukuun toimittaessa	Pieni	Velvoittava: sovelletaan, kun organisaatio liittyy valtakunnalliseen sosiaalihuollon arkistoon, viimeistään 1.1.2021	

Laki: THL määräykset

Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Muutoksen kokoluokka (pieni, keskisuuri, suuri)	Muutoksen velvoittavuus /aikataulu	Keskeiset riskit ja huomiot
A-Luokan tietojärjestelmien tietoturvavaatimukset	-	Velvoittava, voimassa	
Omavalvontasuunnitelma	-	Velvoittava, voimassa	
Todistusten ja lausuntojen välitys	-	Velvoittava, voimassa	
Sosiaalihuollon palvelutehtävien luokitus	-	Velvoittava, voimassa	
SOTE-tietojärjestelmien olennaiset vaatimukset	-	Velvoittava, voimassa	
Sosiaalihuollon asiakastietojen käyttöoikeudet	Keskisuuri	Velvoittava, 1.1.2021	Julkaistu
Terveystieteiden tutkimuskeskusten asiakastietojen käyttöoikeudet	Keskisuuri	Velvoittava, 2020 ->?	Työn alla

Laki: Kanta-julkaisusuunnitelma 10.11.2017

Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Muutoksen kokoluokka (pieni, keskisuuri, suuri)	Muutoksen velvoittavuus /aikataulu	Keskeiset riskit ja huomiot
Todistusten välitys; viranomaistodistusten tuottaminen	Pieni	Velvoittava, 31.12.2017 tiettyjen sisältöjen osalta	Keskusteltu jatkovaiheiden myöhentämisestä
Kuvantaminen laajennoksineen	Suuri	Velvoittava, 31.12.2019 (laajennokset erikseen)	Nykyinen laitekanta vaikuttaa. EKG, säteilyrasitus, näkyvän valon kuvat
THP:n koostekanta	Keskisuuri	Velvoittava, 31.12.2020	
Sosiaalihuollon arkisto vaiheistuksineen	Suuri	Velvoittava, 31.12.2020 ja 31.12.2023	Ensin oma käyttö ja rakenteistamaton data, myöhemmin luovutus ja rakenteet
Käyttölokien säilytys	Pieni	Velvoittava, 31.12.2022	Linjaustyö kesken.
Vanhat asiakirjat	Suuri	Ei velvoittavuutta	Kelan valmiudet ottaa vastaan aineistoja
Joukko uusia Kanta-tietosisältöjä (suun TH, optinen ala, ajanvaraus, neuvola ja kouluterveydenhuolto, psykiatria, toimintakyky, raskauden ajan tietosisällöt, hoitokertomus, työterveys)	Joukko pienehköjä	Velvoittava, vaihtelevat pvm:t	

Laki: Valmistelussa olevia, **mutta ei julkaistua versiota, niin ei tarkempaa arviota!**

Laki	Tunnistettu kokonaisuus / vaatimusryhmä	Keskeiset riskit ja huomiot
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 159/2007	<ul style="list-style-type: none">• Kanta soten yhteiskäyttöisenä tietovarantona myös muiden kuin asiakastietojen osalta• Sote-yhteinen asiakasrekisteri• Käytönhallinta rekistereiden laajetessa• Omätietovaranto• Kokonaislääkityksen hallinta	Soten yhteinen asiakasrekisteri ei ole näillä näkymin toteutumassa
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992	<ul style="list-style-type: none">• Miten tulee muuttumaan, kun/jos siirtyy maakuntien vastuulle• Asia koskettaa valinnanvapautta ja nyt jo niiden pilotteja	Asiakasmaksujen seuranta ja kerääminen on nykyiselläänkin työlästä.
Laki sähköisestä lääkemääräyksestä 61/2007	<ul style="list-style-type: none">• Reseptikeskuksen hyödyntäminen asiakaskohtaisena kokonaislääkityksenhallinnan välineenä	<ul style="list-style-type: none">• Toimijoiden keskinäisriippuvuus kasvaa, mm. päivitysten ja versioiden hallinnassa• Toimintavarmuusvaade kasvaa

**MAAKUNTA- JA TOIMITTAJAJAASTATTELUT
KESKEISET NOSTOT**

4.4.2018

Haastattelut

- Maakunnat:

- Etelä-Savo
- Kanta-Häme
- Pohjois-Pohjanmaa
- Satakunta
- Uusimaa
- Varsinais-Suomi

- Toimittajat:

- Tieto Oyj
- Mediconsult Oy
- CGI Suomi Oy
- Epic Systems Corporation

Maakuntahaastattelut, kansalliset asiat 1

- **Lopulliset lait ja päätökset puuttuvat**
 - Kansallinen päätöksenteko on hidasta ja heikkoa
 - Työn valmistelua on häirinnyt poliittinen jakkailu ja päättämättömyys
- **Kansallinen strategia on epäselvä ja linjaukset tulevat myöhään**
 - Osa tekee oletuksia parhaista valinnoista ja etenee sen mukaan, osa on enemmän odottavalla kannalla
 - Tarvitaan kansallista foorumia, missä asioita käydään läpi ja missä kaikki kansalliset toimijat ovat mukana
 - Tarvitaan tarkennettu suunnitelma, miten asiat jalkautetaan (tiekartat eivät riitä)
- **Vaiheistus olisi tarpeen (alla ehdotuksia)**
 - Ensin maakuntaudistus ja toisessa aallossa valinnanvapaus
 - Ensi alueellinen kokeilu ja vasta sitten vyörytetään koko maahan
- **Aikataulu on haastava (jopa mahdoton)**
 - Realistinen aikataulutusta maakunta-aikataulutukselle ja valinnanvapaudelle
 - 1.1.2020 toteutettava sellaiset asiat, että saadaan perusasiat hoidettua esim. palkka työntekijöille ja kirjanpito hoidettua (Nyt alkaa olla kiire jo näillekin)
 - Isot mullistukset alkavat olla mahdottomia! Uusia vaatimuksia maakunnille ei saisi enää tulla VM:n ja STM:n toimesta

Maakuntahaastattelut, kansalliset asiat 2

- Kansallinen ohjaus

- Nykyinen tekeminen on edelleen siiloutunutta ja liian pistemäistä
- VM:n rahoitusta varten tarvittava byrokratia on todellinen hallintohimmeli!
 - Yhden ihmisen aika menee Vimaan byrokratiaan

- Vimana ja Sotedigi

- Vimaan ja muiden käyttövelvoitteet pitäisi tietää jo nyt: Mikä on juridiikka käyttövelvoitteissa?
- Toimijakenttä on epäselvä: Mikä on Vimaan ja alueellisten IT-yhtiöiden välinen työnjako?
- Vimana on kilpailuttaja, joka velvoittaa osallistumaan esiselvityksiin
- Pitäisi tulla tekemään asioita maakuntaan, josta on apua:
 - Voisivat tarjota arkkitehtejä maakunnille
 - Erityisosaamista esim. hankintoihin, poikkeuksiin ja spesifeihin asioihin pitäisi olla tarjolla
- Tuoko Vimana ja SoteDigi lisäarvoa? Mitä ne pystyvät toimittamaan näin tiukalla aikataululla?

Maakuntahaastattelut, maakunnalliset asiat 1

- Miten huolehditaan jatkuvuudesta? Miten yliheitto kunnista maakuntiin hoidetaan?
 - Siirtymävaihe on työläs
 - Pitäisi hoitaa oma työ ja sen kehittäminen ja lisäksi vielä maakuntaudistus (selkeät linjaukset auttaisivat myös jaksamisessa paineen alla)
- Organisaatioiden sitouttaminen
 - Kuntayhteistyössä on paljon vaihtelua: Osan kanssa sujuu hyvin, osan kanssa ei mikään ja osin siltä väliltä
 - Osassa maakuntia osallistujat rahoittaa toimintaa, osassa ei
- Henkilöresurssit
 - Resursseista tulee (tai on jo) kilpailua (myös maakuntien, kuntien ja in-house-yhtiöiden välille)
 - Lähtevätkö vielä toimittajatkin jossain vaiheessa rekrytoimaan samaa porukkaa
 - Maakunnan kehittämiseen ei ole resurssia, kun nykyistä toimintaa pitää pyörittää
 - Läheskään kaikki kunnat eivät halua maakuntaudistusta, jolloin ei saada kunnista resursseja
 - Konsultteja saa (vaihtelevin osaamistasoin), mutta se ei ole kestävä tie, kun osaamista ei jää itselle

Maakuntahaastattelut, maakunnalliset asiat 2

- Sopimusten siirto kunnista maakuntiin on auki ja tilanne on epäselvä
 - Juridiikka on epäselvä: Kuka tekee sopimukset ennen maakuntien perustamista?
 - Kuntien IT-sopimuksista saatu vaihtelevasti tietoa
- Mikä on tulevaisuuden toimintamalli?
 - Nykyinen ICT-malli on kestämaton, kun järjestelmät eivät toimi yhteen
 - Luotava omista lähtökohdista arkkitehtuuri, eikä toimittajan näkökulmasta
 - Päästäänkö esim. asukaskeskeiseen tiedonhallintaan?
- Kykenevätkö toimittajat tekemään kaikki muutokset
 - Onko toimittajilla resursseja viedä muutos läpi 18 maakunnassa yhtä aikaa?
 - Toimittajien reagointi on epävarmaa
 - Toimittajilla on paljon valtaa muutoksiin
 - Muutokset ovat todella hintavia!

Maakuntahaastattelut, tietojärjestelmät 1

- Kansallisten ja maakuntien tietojärjestelmien välinen työnjako epäselvä
 - Monenlaista arkkitehtuuria on kehitetty, mutta iso kuva puuttuu
 - Mikä on Kanta-palveluiden kyvykkyys nyt, 2019, 2020 ja sen jälkeen?
- Toiminnan ja ICT:n suhde
 - Miten järjestelmät sovitetaan prosesseihin, eikä toisinpäin?
 - Onko yhteisestä tietojärjestelmästä tullut itseisarvo?
- Järjestäjän työkaluja ei ole
 - Kukaan ei ota oikeasti vastuuta järjestäjän järjestelmästä!
 - Miten järjestäjän työkalut saadaan valmiiksi?
 - Tuleeko kilpailutuksilla vai Vimanalta vai Sotedigiltä? Mikä on UNAn rooli?
- Tilanne
 - Järjestelmien kartoitus on tekeillä tai jo tehtynä
 - Kaikilla kunnilla ei ole halukkuutta antaa sopimuksia edes nähtäväksi
 - Ei hosuta, mennään pääosin vanhoilla järjestelmillä

Maakuntahaastattelut, tietojärjestelmät 2

- **Hankinnat**

- Kilpailutuksia on pakko tehdä
 - Miten hoidetaan mahdolliset laajennushankinnat?
 - Kilpailuttaminen maksaa kohtuuttomasti verrattuna hankittaviin järjestelmiin
 - Kansallisiin kilpailutuksiin ei välttämättä voida osallistua, jos on oma sopimus aihealueesta jo olemassa
- Hankinnat eivät ole ihan selviä hankintalain kannaltakaan
 - Jos on tarve kilpailuttaa, niin kenen lukuun tehdään? Kaikki alueen kunnat?

- **Rekisteripidon osalta on erilaisia tilanteita**

- Osalla on jo TH ja SH alueelliset yhteisrekisterit, osalla vielä täysin erilliset (kuntakohtaiset tai tms.) rekisterit ja osa on tuossa välimaastossa
- Mitä käytännössä tarkoittaa, että maakunta on rekisterinpitäjä?
 - Siitä on aika vähän lainsäädännössä!
 - Yhdessä yössä ei voida toteuttaa
 - Onko ainut tapa hoitaa asiaa yksi yhteinen maakunnallinen rekisteri?

- **Miten hoidetaan ennen Kanta-palveluiden aikaa olevat tiedot?**

- Useita sote-organisaatioita ja niillä useita katselukantoja (tietoa on 80-luvulta saakka)
- Osalla suunnitelma vanhojen tietojen arkistointiin Kanta-palveluihin, osalla vielä ei

Toimittajahaastattelut, kansalliset asiat 1

- Lainsäädäntö

- Lainsäädännön määrittely SH ja TH tietojen yhteiskäyttöön olisi äärettömän tärkeää!
- Lainsäädäntö tulisi olla väljempi ja sen tarkennukset voisi tehdä vallan omaava viranomainen
- Lainsäädäntö kotihoitoon ja iäkkäiden palveluihin on auki

- Ohjaus ja tiedottaminen

- Kansallisten tahojen keskinäinen koordinointi ja riippuvuuksien hallinta paremmalle tasolle, jotta vaatimukset / -määritykset muodostavat ristiriidattoman ja päällekkäisyyksiä sisältämättömän kokonaisuuden
 - Selkeä, yhteinen, roadmap tulevista muutoksista on tarpeen, myös keskeneräistäkin tietoa jakoon
 - Kansallisten palveluiden (esim. Kanta, KaPa) suunnitellusta roolista tarvitaan tietoa ennakoivasti ja vuorovaikutteisesti
 - Ei ole tahoja, joka osaisi yhdistää kaikki tekemiset saman sateenvarjon alle-> Joku taho, joka ottaa kokonaiskoordinoinnin vastuun
- Tiedottaminen ei riitä, vaan pitää osallistaa ja olla vuorovaikutusta!!!
 - Hyviä osallistumisen paikkoja: THL:n toimittajayhteistyötilaisuudet, Kelan toimittajayhteistyö, Viila-työryhmä
 - Muutosten toimeenpanoaikojen sopiminen erityisesti suurten asiakasorganisaatioiden ja niiden pääjärjestelmätoimittajien kanssa olisi suotava
 - Määrittelyitä kommentteille on ihan hyvä tapa käydä asiaa läpi
- Tietoa muutoksista tulee toisaalta riittävästi ja toisaalta ei (asiakkaat ovat usein hyvin tietoisia muutoksista)
- Määrittelyt lähtevät liikkeelle väärästä päästä, kun mietitään tallennettavia tietoja, eikä prosessia

Toimittajahaastattelut, kansalliset asiat 2

- **Epäselvät asiat**

- Palveluiden järjestämisen IT-vaatimukset ja arkkitehtuurimalli kaipaa täsmentämistä
- Sosiaalipalveluiden palvelutuotannon jakautuminen eri toimijoille on kuvattu epäselvästi
- Maakunnan ja sen liikelaitoksen roolitus kaipaa kirkastamista
- Miten yhteistyö konkreettisesti tapahtuu palveluiden tuottajien ja maakunnan liikelaitoksen välillä?
- Laskutusmenettelyt / rahaliikenteen vaatimukset kaipaavat täsmentämistä

- **Aikataulut**

- Alueuudistuksen aikataulu on hyvin tiukka
- Eri kansalliset toimijat toteuttavat muutoksia omissa aikatauluissaan, jotka eivät vaikuta olevan synkronissa muiden toimijoiden aikataulujen kanssa
- 2020 aikaikkunan kaventuminen lisää voimakkaasti riskiä sille, että sote uudistuksen jälkeinen palvelutuotanto joudutaan käynnistämään toimintaa vaillinaisesti palvelevilla järjestelmillä
- Maakuntien käynnistyessä tulisi huolehtia keskeisistä toimintaedellytyksistä; henkilöstöhallinnosta, taloushallinnosta jne. Vasta kun maakunta on organisaationa toimiva, tulisi siirtyä toimialakohtaisiin järjestelmiin
- Kanta-palveluiden julkaisuaikataulu tulee siirtymään eteenpäin

Toimittajahaastattelut, maakuntien asiat, yhtiöt

- Maakuntien tilanne

- Hyvin varovaisesti ottivat kantaa
- Ei ole vielä olemassa asiakasta, joka pystyy ilmaisemaan tarpeensa
- Suunnitelmallisuuden suhteen eri vaiheissa
- Maakunnat ovat eri tilanteissa: osa on yhtenäistännyt paljon, osalla kaikki on erillisjärjestelmissä ja loput ovat sillä välillä
- Onko kaikilla maakunnilla riittävästi resursseja?
 - ICT-toiminta vaikuttaa aliresursoidulta
- Mitkä ovat kansallisten toimijoiden ja maakunnan seurannan ja johtamisen työkalut?

- Sotedigi ja Vimana

- Näiden rooli on epäselvä, myös asiakkaiden mielestä
- Mitä palveluita ne tarjoavat?
- Miten niillä saadaan tehoa ja nopeutta?

Toimittajahaastattelut, toimittajien asiat

- Resurssit

- Resursseista on jo iso kilpailu ja siirtymävaiheessa todennäköisesti vielä kasvaa
 - Siirtymävaiheen jälkeen resurssitarve jäänee jonkin verran nykyistä korkeammalle tasolle

- Eteneminen muutoksissa

- Erilaisia lähestymistapoja:
 - Aikataulutetaan muutokset vasta kun on olemassa laki tai julkaisuaikataulu
 - Otetaan etukenoa, muuten ei ehditä toteuttamaan
- Asiakkaat määrittelevät viimekädessä, milloin muutoksia lähdetään tekemään

- Riskit

- Resurssiriski: Tarvitaanko suunniteltua resurssia? Onko resursoitu oikeisiin asioihin? Kustannusten kurissa pitäminen valinnanvapauden ratkaisuissa (yksityinen puoli)
- Aikatauluriski: Aikataulut eivät pidä, joko kansallisen tai muun sovitun kehittämisen osalta
- Lopputuotosriski: Lopputuotos ei vastaa tavoitteita tai tuotokset ovat määrityksistä johtuen liian järjestelmälähtöisiä, Yhdenvertaisuuskysymykset pienten paikkakuntien osalta
- Muutoshallintariski: Nopea jalkauttaminen kasvattaa vastarintaa, Sairaanhoidaminen on konkreettisesti mitattavaa toimintaa, mutten miten siirretään ennaltaehkäisyn puolelle
- Liiketoimintariski: Isot investoinnit voivat valua hukkaan, toisaalta tuoteliiketoiminta on jatkuvaa riskinottoa

